

'DE VARKENSCYCLUS is nog

ABN Amro verstrekt kredieten aan de varkenssector. Met een marktaandeel van circa 11 procent is het de tweede aanbieder in de agrarische sector. Wilbert Hilkens, sectormanager dierlijke productie, gaat in op de toekomstverwachtingen van de varkensmarkt en de financieringsbehoeften van de primaire bedrijven.

Van welke cijfers gaan jullie uit wat betreft het aantal bedrijven nu en zeg over twee jaar?

"Wij gaan uit van 7.030 bedrijven met varkens op dit moment. Daarvan 1.290 gespecialiseerd in fokvarkens, 2.260 in vleesvarkens en 960 bedrijven zijn gespecialiseerde gesloten bedrijven. Op alle bedrijven samen zijn 12,2 miljoen varkens aanwezig. Na 2013 verwachten wij dat er nog zo'n

4.000 à 5.000 bedrijven over zijn. De krimp wordt voor een deel veroorzaakt door een natuurlijke uitstroom van 4 à 5 procent per jaar. Daarnaast denken wij dat de hoog gefinancierde varkensbedrijven met een laag rendement als eerste zullen afvallen. Die kunnen de investeringen voor de nieuwe wettelijke eisen op het gebied van ammoniakreductie en dierenwelzijn niet meer aan. Dit type bedrijven heeft door de jaren heen het ene gat met het andere gevuld en dat lukt op een gegeven moment niet meer. Volgens ons is er bij de stoppers geen directe relatie met de bedrijfsgrootte: zowel kleine als grote vallen af, waarbij de eerste categorie wel in de meerderheid is."

Investeren jullie ook nog in bedrijven die niet verder willen groeien?

"Ja, dat doen wij zeker. Wij zien meerdere bedrijven die nog verder willen investeren in verbeteringen in en om de stal zonder daarbij meer dieren te gaan houden. Wanneer het een goede ondernemer betreft met een stal die nog vele jaren mee kan, willen we daar best in financieren. We moeten natuurlijk wel de overtuiging hebben dat het bedrijf nog zoveel jaren doorgaat dat in die periode het extra aangetrokken vreemd vermogen kan worden afgelost. Onze bank heeft meerdere van dergelijke klanten, vooral binnen de groep van gemengde varkensbedrijven."

Welke typen bedrijven hebben een extra financieringsbehoefte?

"Wij onderscheiden twee typen bedrijven op dit punt. De eerste groep omvat bedrijven die bezig zijn met de optimalisatie van hun onderneming. Je moet hierbij denken aan het aanscherpen van diverse bedrijfsprocessen en het verlagen van belangrijke bedrijfskosten. Bijvoorbeeld het beter inkopen van energie, voer en gezondheid. Als voorbeeld een bedrijf dat een lening van

steeds **SPRINGLEVENDE**'

200.000 euro vraagt voor een nieuwe voerkeuken. Wij vragen ons af of deze ondernemer in zijn huidige stal deze investering in de komende tien jaar kan afbetalen. Wanneer dat het geval is, kunnen we deze investering financieren."

Is er in jullie ogen nog steeds sprake van de traditionele varkenscyclus, en wat is jullie verwachting van de varkensprijzen?

"De varkenscyclus is nog steeds springlevend, zo wijzen de cijfers uit. Voor 2011 en 2012 verwachten wij geen florissante opbrengstprijzen voor de varkensboeren. Eind 2012 en zich voortzettend in 2013 en 2014 denken we dat de opbrengstprijzen weer positief terugveren, zoals de varkenscyclus dat ons heeft geleerd. In de EU is door de jaren heen een stabiele vraag naar varkensvlees en het productievolume past zich netjes aan die vraag aan. Een mogelijk gevaar voor de varkenscyclus ligt in de toename van grote bedrijven. Dergelijke bedrijven zullen de stallen niet leeg laten staan bij lage opbrengstprijzen. Hierdoor reageert de markt minder sterk op lage of hoge prijzen."

Hoe kun je als varkenshouder je inkomsten de komende jaren verder opkrikken?

"Dat kun je doen door je te richten op bedrijfs optimalisatie. Ik zal wat mogelijkheden aangeven. Kijk heel sterk naar je bedrijfskosten en probeer daar in te

snoeien. Kijk hoe je dingen slimmer en efficiënter kunt doen. Misschien kan het leveren van jouw dieren binnen een marketingconcept een hogere opbrengst genereren dan nu. Misschien kun je een eventak opzetten, bijvoorbeeld in de recreatieve sfeer. Let er dan wel heel goed op dat er nog voldoende arbeid resteert voor de varkens. Het zwaarder automatiseren van je bedrijf in combinatie met parttime extern gaan werken, kan ook een mogelijkheid zijn om je inkomsten te verbeteren."

'Richt je op bedrijfs-optimalisatie'

Hoeveel varkensbedrijven hebben jullie nu maximaal gefinancierd en hoe was dat vijf jaar geleden?

"Momenteel zit 30 à 35 procent van onze varkensklanten tegen hun financieringslimiet aan. Vijf jaar geleden lag dit percentage op 20 à 30 procent. In het laatste deel van 2005 en in 2006 tot medio 2007 ging het goed in de sector. Veel bedrijven hebben dat aangegrepen om het bedrijf flink uit te breiden in aantal dieren."

Ten slotte, heeft u tips voor varkenshouders die niet meer zijn te finan-

cieren – moeten ze stoppen of iets anders gaan doen?

"Wij noemen deze groep ondernemers de stakers. Zij hebben veel keuzemogelijkheden. Wij adviseren varkenshouders die voor dergelijke keuzes staan, drie verschillende adviseurs om zich heen te verzamelen. Ik denk dat het eerst zaak is om een gesprek te hebben met de bank. Die kan diverse opties financieel doorrekenen en de fiscale zaken en verzekeringstechnische gevolgen van het stoppen in de berekeningen betrekken. Daarnaast raad ik stoppers aan om een adviseur onroerend goed in de arm te nemen. Die kan samen met de ondernemer kijken naar de toekomstige mogelijkheden van de stallen. Dit is maatwerk en moet helemaal geënt worden op het specifieke bedrijf. Als laatste wil ik wijzen op het aantrekken van een ondernemerscoach. Je ziet dat varkenshouders die willen stoppen, hun hele werkzame leven vaak alleen boer zijn geweest en dus hard hebben gewerkt. Niets mis mee natuurlijk, maar het abrupte stoppen kan dan funest zijn. Misschien is een afbouwscenario en hulp bij het vinden van een nieuwe uitdaging heel belangrijk voor de betreffende ondernemer. Helaas staat de onroerendgoedmarkt momenteel sterk onder druk. Daarom kan het wel de wens van de ondernemer zijn om te stoppen, maar is het financieel (nog) niet mogelijk." <

Wilbert Hilkens

'Eind 2012 en zich voortzettend in 2013 en 2014 denken we dat de opbrengstprijzen weer positief terugveren.'

Foto: ABN Amro

